

Lasteraamat “Kus on armastus” ilmub nüüd ka saksa keeles

Juba varases lapsepõlves hakkame otsima vastuseid elu kesksetele küsimustele. “Kust sa tead, et sa mind armastad?” küsib väike tüdruk Saara oma emalt. “Kus on armastus?” küsib Saara emalt edasi.

Hiljuti ilmub saksa keeles Kätlin Väinola lasteraamat “Kus on armastus?”. Raamatus on olulisel kohal Kertu Sillaste illustatsioonid, sest laste jaoks ei ole pildideta raamat üldse raamat. Raamatu tõlkis eesti keelest saksa keelde Carsten Wilms. Kellega vestlesin saksakeelse tõlke tekkeloost.

Kuidas Sa tulid mõttele tõlkida eesti keelest saksa keelde lasteraamat “Kus on armastus?”
Mõistagi ei teinud Sa seda raha pärast.

Üks minu Eesti sõber tõi selle mulle kingituseks. Minu lapsed ja ka mina olime sellest kohe vaimustuses – ilus tekst värviliste ja plastiliste illustatsioonidega. Joomistuste autorit kunstnik Kertu Sillastet tunnen juba Eestis töötamise ajast. Me saatsime saksakeelse raamatu versiooni mitmesse Saksamaa, Šveitsi ja Austria kirjanikesse. Suhteliselt kiiresti sai me kaubale kirjutusega BaltArt, mis asub Bernis. Niisiis juba aasta pärast seda päeva, mil tulime mõttele see raamat välja anda, ilmub see kaunis raamat juba saksa keeles. Saksamaal võeti see raamat väga positiivselt vastu: tulevael suvel antakse üle oluline tunnustus ja auhind White Ravens'i nimisel Münchenis asuva Noorte- raamatukogu rahvusvahelisel kirjanudusfestivalil. Noortel Eesti kirjanikel ja nende loomingul on saksakeelsel raamatuturul suur potentsiaal.

Kuidas toimis koostöö kirjaniku ja tõlkija vahel?

Meie koostöö sujus väga laudsalt. Raamatu autor Kätlin Väinola usal-

Carsten Wilms koos tütre Marlenega.

das mind väga. Sain oma lastega palju läbi proovida, kuidas teksti üks või teine variant lastele sobib. Tegelikult parim, mis ühele lastekirjanduse tõlkijaga juhtuda saab, on see, kui tema kodus on noor ja uudishimulik publik olemas. Hiljem loomulikult toimetas kirjastuse keeleteoimeja teksti asjatundlikult üle.

Kas on mõtteid järgmiseks eesti-saksa tõlkeprojektk? Või hoopis said inspiratsiooni olla järgmine kord ise olla autor?

Koostöös Eesti kirjaniku Aino Pervikuga on mul plaan tõlkida saksa keelde lustakas ja salapärane raamat “Janes keedab suppi?”. Raamat on eriline selle poolest, et tekitab algkooli lastes huvi tugemise ja raamatute vastu üldse. Ka selle raamatu kannite plüide autor on kunstnik Kerttu Sillaste. Kirjastust, mis selle raamatu väljandamisest huvitatud oleks, me veel otsime.

Minu ise aga kirjutan vahel temaatilisi artikleid ajaloost ja Põhjamaa-de poliitikast. Ilukirjanduse tõlkimise on meeldiv ja tasakaalustav hobi.

Kus oled õppinud eesti keelt?

Õppisin õigusteadust Saksamaal ja Rootsis, ning töötasin peale stuudiumi Bonni ülikoolis. 1997. aastal sain Robert Bosch'i Fondist saadud stipendiumi toel viibida Tartu Ülikoolis ja õppida eesti keelt. Kindlasti sai sealt algus minu huvi eesti keele, eestlaste ja eesti kirjanduse vastu laiemalt.

Hiljem töötasid sa ju ka Tallinnas Saksa Liitvabariigi Suursaatkonnas – millial ja missugusel ametikohal?

Jah, alates aastast 2000 töötan ma Saksamaa välisteenistuses. Aastast 2001–2005 olin kultuuriosakonna juhataja Saksa Saatkonnas Tallinnas. See oli minu jaoks ülipõnev ja huvitav aeg.

Kust seda saksakeelset raamatut osta saab?

Raamatut saab tellida otse kirjanusest BaltArt, mis asub Šveitsis. Lisainformatsiooni ja kontakti leiab kirjastuse kodulehel: www.baltart.ch

Ingrid Melzer

Rehepapi lood Saksamaal

Saksamaa mitmes paigas sai jaanuaris näha monoendust “Rehepapi maailm”. Kogu perele sobiv etendus põhineb eesti rahvajuttudel.

Berlini Eesti Kooli oli kaugel kohale ränmannud nukuteatrisse 23. jaanuaril kogunenud ligi 40 vaatajat, nii väiksemat kui ka suuremat. Keelele jäi kriipeldama kuisimus, kuidas kogu see professionaalne lavakraam oli mahunud liiskas näitleja Kätlin Palmsaarele ja lavastaja Hans Hartvich-Madsenile välkesseses sõiduautoosse. Aga lava oli kohal ning dekoratsioonid ja nukud olid imeilusad, eesti skulptori Gea Si-bola Hanseni valmistatud.

Kuna etendusele eelnenud emakeeletunnis tutvustas õpetaja lastele kratti, rehepapi ja üldse vanarahva jutte ning kunstipetsetunnis said lapsed ise kratti meisterdada, siis võeti nooremate vaatajate poolt “Rehepapi maailm” vastu enesestmõistetavusega.

Suurima elamuse said lapsed endi sõnul puudust ja viidist meisterdatud nukudest ja sellest, kui tsaarimaa kindraliks kehasatnud Kätlin hakkas esiridades istuvaite laste seast nekruteid vähendada. Ikka “Adina-madina sulka-sai, vesper maler kupper koi, tiis-tiis, tiberi-tam, krõskai Niimi!” Esimene noor väljavalitu oli pärast oma nime ülemist päris kokkunud, kui kuulis, et tal on nüüd õnn veeta järgnevad 25 aastat tsaarirameses sõ-

Kätlin Palmsaar Berliini etendusel.

Foto: Kadi Mustasaar

durina. Järgmised nekrutid teadsid juba nereda.

Arvatavasti üllatas Rehepapi etendus kõige rohkem täiskasvanuid. Kuski! melusopist kerkisid esile lapse- ja nooruspõlves kuulnud rahvajutud. Esimeses loos nägime Rehepapi võitlust kiltarahva viljakotte varastada püüdvate krattide ja Vänapaganaga. Teine lugu jutustas sulaspõis Jüri põgenemisest sohu, et pääseda tsaarimaaeesse. Selle asemel võeti!gi siis ar- meesse Berliini Eesti Kooli õpilasi. Kolmandas loos käis titratlaps Anu võitlus halltõvega. Selles loos oli üks viidist nukku nii omapärane, et publi- kust pakuti variante: see on kala, ei, see on janes, ei, hoopis mitte!

Kõige pisematel vaatajatel oli etendust viist küll raskevõitu mõista, aga tänu Kätlin vahemale sülemise- le lastega, Hansu säätitud salapära- sele valgusele ja Eesti folkansambli

Kadi Mustasaar, Kaja Telschow

Eluloovõistlus “Eesti Vabariik 100. Minu elu ja armastus”

Iga inimene tunneb kõige paremini vähemalt ühte ala – oma elulugu. Iga inimene on ajalu- gu, esmalt oma lastele ja lapse- lastele, aga ka kõigile järeltule- vatele põlvkondadele. Elulugu on elu jälg mäli!

Eesti kirjandusmuuseum kutsub oma elulugusid kirja panema nii Eestis kui ka välismaal. Ka juba kir- ja pandud elulugude autorid võivad seltele kogumisvõistlusele kirjutada oma loost uue versiooni, vajadusel võib kasutada varjuline.

Elulugu võiks mahutada kümnele kuni kahekümnele leheküljele ning tähtaeg on 1. detsember 2016.

Lood võib saata märksõnaga “ELULOOD” aadressil:

Eesti Kirjandusmuuseum, Vane- muise 42, Tartu 51003 või e-postile: elulood@kimmus.ee

Ehedaamad elulood avaldatakse

Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks raamatus “Eesti rahva elulood” kir- jastuses Tänapäev. Parimatele pan- nakse välja auhinnad. Kõik elulood

säilitatakse Eesti Kirjandusmuuseu- mi kultuurilooles arhiivis.

Mõnete koondamiseks mõned küsimused:

- Meenuta oma elu eme ja nüüd. Pane kirja, kuidas muutv maailm on mõjutanud sinu ja lähedaste elu.
- Mis tähendus on olnud lähedas- tel, armastusel, tundemaailmal üld- se?
- Mida on sulle ja su lähedastele andnud Eesti Vabariik? Mida ta on võtnud?
- Millised on sinu mälestused ja si- nu lähedaste mälestused Eesti jaoks pöördelistest sündmustest?
- Missugused rolle oled pidanud elus võtna?
- Milliste valikute ees oled seis- nud? Kuidas oled talunud kahepäl- gelist elu?
- Millie ees oled tundnud hirmu?
- Millie nimel oled elanud?
- Kirjuta oma kogemustest, põimi julgelt olevikku ja minevikku, räägi nii heast kui ka halvast sinu elus ja su ümbruses.

Raamatu “Eesti Vabaduse Risti kavalerid” koostajad (vasakult) Matti Strauss, Jaak Pihlak, Ain Krillo.

Foto: Peep Pillak

Ilmus raamat “Eesti Vabaduse Risti kavalerid”

Eesti Sõjamuuseumis esitleti 2. veebruaril, Tartu rahu aastapäeval, biograafilist teatme- teost “Eesti Vabaduse Risti kavalerid”.

Suureformaadise 910-lehekül- je pakuse raamatu koostajateks on Jaak Pihlak, Matti Strauss ja Ain Krillo. Raamatu kokkupanek on neil aega võtnud ligikaudu 25 aastat, va- hepeal 2004. aastal, avaldanti Vaba- durisiti kavaleride register. Teatme- teoses on ära toodud 3126 isiku elu- loolised andmed, neist 2168 koos portreefotodega. Teadmata saatuse- ga kavaleere on jäänud 92.

Kui 1935. aastal ilmunud Vaba- durisiti kavaleride biograafilises teatnikus olid ära toodud 1343 Va- badurisiti saanud Eesti kodaniku elulood, siis uues väljanduses on li- saks veel ka selle teenetemärgi saa- nud välisriikide kodanike elulood. Ligikaudu kolmandik Vabadurisiti

saanutest ongi välismaalased, seal- hulgas on mitmeid Põhjamaa- cel- kõige Soome vabatahtlikud. Kokku annetati Vabadurisiti 18 välisriigi kodanikule, lisaks kangelasimale Verdunile, samuti Briti, Prantsuse ja Itaalia tuntumatele sõdurile. Ees- ti Vabaduse Risti annetati aastatel 1919–1925 kokku 3225 korral, seal- hulgas ka 1924. aasta 1. detsember- massuukaise mahasurujatele. Mõ- nel juhul on ühele isikule annetatud Eesti Vabaduse Rist kaks, harvema- tel juhtudel isegi kolm korda.

Teatmik on varustatud vabariigi presidenditi Toomas Hendrik Ilve- se territuse ja põhjaliku ning hästi illustreeritud eessõnaga. Raamatu lõpus on ka Vabadussõjas ja Teises maailmasõjas langenud Vabadus- risiti kavaleride nimekirjad, samuti inglise ja venekeelsed tähtsokku- võtted.

Peep Pillak

Meisterdamist lastele

Väga lähneb kuivaratund aedtobe (val- getid ja musti), klaasi, teekülmalt, si- nist gnaššvärvi, pintslit.

1. Värvit üks osa valgeid aedubasid gnaššiga siniseks.

2. Oota, kuni oad on täielikult kui- vanud.

3. Sõlti oad klaasi või potkaali ja aseta ubade peale teekülmalt.

Foto: Heiko Schmauck